
A 35

Leveranstid mot önskemål

Av olika skäl kan det inträffa att den leveranstid som önskas av ett kundföretag för att undvika en bristsituation inte kan lovas av leverantörsföretaget. Med andra ord uppstår en skillnad mellan av kund önskad leveranstidpunkt och av leverantör erbjuden leveranstidpunkt. Om leverantören inte har möjlighet att anpassa sig till kundens önskemål kommer det följaktligen att uppstå en skillnad mellan önskad och lovad leveranstidpunkt. Att kunna leverera enligt kunders önskemål är ett uttryck för god leveransservice. I den här handboksdelen beskrivs ett mått på i vilken utsträckning detta kunnat ske samt några olika aspekter på att beräkna måttet.

1 Användningsområde

Måttet leveranstid mot önskemål används för utvärdering och uppföljning av en leverantörs förmåga att klara av att leverera vid tidpunkter som står i överensstämmelse med kundens behov och önskemål. Det används både för att utvärdera den egna verksamhetens leveranser till kunder och för att utvärdera leverantörers leveranser.

2 Definition av mått på leveranstid mot önskemål

Med leveranstid mot önskemål menas allmänt den utsträckning i vilken leveranser lovas kunna ske vid de tidpunkter som kunder önskat få levererat. Måttet avser här orderrader och kan definieras på följande sätt.

Procentuell andel av alla orderrader som under en period lovats och bekräftats att kunna levereras vid av kund önskade leveranstidpunkter

Beräkningarna kan göras per enskild leverantör eller enskild kund eller sammantaget för alla leverantörer respektive kunder.

Exempel

Under en månad har ett företag lovat leverera 127 orderrader vid önskad leveranstidpunkt av totalt 142 beställda orderrader. Måttet leveranstid mot önskemål blir då lika med $127 / 142$, dvs. ca 89,4 % för den månaden.

3 Beräkningsaspekter

För att kunna använda ovanstående definition för att beräkna leveranstid mot önskemål krävs det vissa klarlägganden av hur en orderrad skall hanteras om levererbar kvantitet inte fullt ut motsvarar beställd, hur vissa tidsavvikelser skall hanteras samt av hur ändrade leveranstidpunkter skall hanteras.

Om levererbar kvantitet är mindre än beställd kvantitet men kan levereras vid önskad tidpunkt och kunden accepterar att få en delleverans finns två alternativ att välja mellan. Det ena alternativet innebär att en sådan orderrad vid beräkningen skall betraktas som levererbar vid önskad tidpunkt, det andra att den inte skall betraktas som att ha uppfyllt villkoren för leverans enligt önskad tidpunkt. Oavsett valt alternativ skall lovad leveranstidpunkt för den restnoterade orderraden inte ingå i beräkningarna.

Det kan vara rimligt att acceptera vissa avvikelser från önskad leveranstidpunkt. Man kan då välja att betrakta lovade leveranser inom ett visst tidsfönster som levererbara enligt önskemål. Ett sådant tidsfönster kan exempelvis utgöras av X dagar efter önskad leveranstidpunkt.

Önskade leveranstidpunkter kan av olika skäl behöva ändras. Leveranstid mot önskemål bör emellertid baseras på ursprungligen önskad leveranstidpunkt.

Tekniskt sett kan beräkning av leveranstid mot önskemål ske genom att för varje beställd orderrad registrera både önskad och lovad leveranstidpunkt. Andelen orderrader som lovats levereras enligt önskemål kan därefter beräknas periodvis, exempelvis per månad, från under perioden bekräftade orderrader.

4 Kompletterande synpunkter och anvisningar

- Leveranstid mot önskemål kan också mätas för order, dvs. för samtliga orderrader på en order, under förutsättning att alla orderrader getts samma önskade leveranstidpunkt.
- I SCOR-modellen avser leveransprecision att en order eller orderrad skall vara levererad vid önskad leveranstidpunkt för att bli betraktad som godkänd. Detta är emellertid inte samma sak som leveranstid mot önskemål eftersom detta mått endast inkluderar att leverans lovats vid önskad tidpunkt, inte att den också levererats.
- Den engelskspråkiga benämningen på önskad leveranstidpunkt är requested delivery date.

Referenslitteratur

Aronsson, H., Andersson, P. och Storhagen, N. (1988) Materialadministrativa mått och mätmetoder, Studentlitteratur.

Forslund, H. och Jonsson, P. (2008) How to measure on-time delivery performance: State of the art description and perceived performance. Forskningsrapport. Linnéuniversitetet.

Maskell, B. (1991) Performance measurement for world class manufacturing, Productivity Press.

Mattsson, S-A, (2012) Logistik i försörjningskedjor, Studentlitteratur.

Pilachovski, M. (1996) Purchasing performance measurements, PT Publications.

Voss, C. (1980) Measuring make to order delivery performance, Production and Inventory management, Vol. 21 Nr. 2.